Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

Věc: Údržba a opravy vodovodních a kanalizačních přípojek
[k § 3 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Žádost o výklad problematiky týkající se údržby a oprav vodovodních a kanalizačních přípojek. Kterou část vodovodních nebo kanalizačních přípojek s ohledem na jejich definice, uvedené zákonem o vodovodech a kanalizacích, má udržovat a opravovat na své náklady vlastník přípojky a jakou část přípojek provozovatel vodovodních nebo kanalizačních sítí z provozních nákladů? Kdo hradí údržbu a opravy vodoměrných šachet? Kdo hradí údržbu a opravy kanalizačních šachet, ve kterých končí kanalizační přípojka a začíná stoka?

Výklad:

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů definuje vodovodní přípojku jako samostatnou stavbu tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Kanalizační přípojka je definována jako samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejích části zřízených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je podle ustanovení § 3 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak. Vlastník vodovodní přípojky je na základě ustanovení § 3 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích povinen zajistit, aby vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu. Vlastník kanalizační přípojky je podle § 3 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích povinen zajistit, aby kanalizační přípojka byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průtočného profilu stoky, do které je zaústěna. Pokud se jedná o přípojky, nenaplňující požadavky uvedené ve výše zmíněném ustanovení zákona (jako je např. v případě havarijního stavu – materiál na hranici životnosti, nevyhovující materiál) hradí výměnu celé přípojky bez ohledu, zda je ve veřejném prostranství či nikoliv, její vlastník.

Opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství (viz § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích) zajišťuje podle ustanovení § 3 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích, provozovatel ze svých provozních nákladů. Je tomu tak proto, že realizace údržby a opravy vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které jsou veřejným prostranstvím, vyžaduje zajištění ochrany veřejného zájmu, např. bezpečnost osob, dopravy, veřejného pořádku atd.

Údržbou vodovodní přípojky, kterou provozovatel vodovodu v souvislosti s tímto ustanovením vykonává, je především dohled nad stavem vodovodního potrubí. **Opravou** vodovodní přípojky jsou zejména práce spojené s odstraněním poruchy potrubí jako např. oprava bodového úniku na vlastní přípojce včetně uvedení povrchů nad přípojkou do předchozího stavu.

Údržbou kanalizační přípojky, kterou provozovatel kanalizace v souvislosti s tímto ustanovením vykonává je především dohled nad stavem této části potrubí - monitoring,

kamerové zkoušky, proplach přípojky tlakovou vodou, pokud ucpání není způsobeno nesprávným užíváním, optická kontrola technického stavu trubního vedení přípojky, zejména v místě zaústění do stokové sítě, v případě pochybností také kontrola vodotěsnosti. **Opravou** kanalizační přípojky jsou zejména práce spojené s odstraněním poruchy potrubí včetně uvedení povrchů nad přípojkou do předchozího stavu. Jedná se např. o opravu bodového porušení kanalizační přípojky, zprůchodnění přípojky v případě prorůstání kořeny stromů apod. Opravou jde jen o udržení funkčního stavu v původní životnosti.

V příloze tohoto výkladu je 21 schémat možných případů vymezení subjektu, který hradí náklady vzniklé udržováním a opravou vodovodní nebo kanalizační přípojky. Současně došlo i k vymezení vlastních přípojek tak, aby odpovídaly všem dotčeným ustanovením zákona.

Údržbu a opravy vodoměrné šachty hradí ve všech případech vlastník vodovodní přípojky, neboť za vodoměrem je již vnitřní vodovod ve vlastnictví vlastníka připojeného pozemku nebo stavby, a to bez ohledu na to, zda jde o veřejné prostranství či oplocený soukromý pozemek.

Údržbu a opravy kanalizačních šachet, ve kterých končí kanalizační přípojka (nebo více přípojek) a začíná nebo probíhá stoka, hradí vlastník stoky, neboť taková šachta je vždy součástí kanalizace a je ve vlastnictví jejího vlastníka. Pro úplnost se uvádí, že pokud je kanalizační šachta na přípojce pouze jako revizní, je její údržba a opravy hrazena ve vazbě na to, kde je umístěna. Pokud je kanalizační šachta na konci vnitřní kanalizace a začátku přípojky, hradí její údržbu a opravy vlastník vnitřní kanalizace, bez ohledu na to, zda jde o veřejné prostranství či oplocený soukromý pozemek neboť slouží zpravidla k napojení dvou nebo více potrubí vnitřní kanalizace.

Odůvodnění:

Opravou jsou zejména práce spojené s odstraněním poruchy potrubí. Opravou však nedochází k prodloužení životnosti přípojky, proto za opravu nelze považovat výměnu potrubí či části potrubí po uplynutí jeho životnosti nebo v důsledku rychlé koroze, popřípadě výměna potrubí z nevyhovujícího materiálu. Takovou výměnu (resp. stavební úpravu) vodovodní přípojky či kanalizační přípojky, které jsou v nevyhovujícím technického stavu, hradí vždy vlastník přípojky.

Údržbou stavby podle § 3 odst. 4 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb.) se rozumějí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejdéle se prodloužila její uživatelnost. Stavební zákon termín údržba používá pouze v § 139 ve spojení s nařízením udržovacích prací na stavbě. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví v § 47 odst. 2, písm. a) **údržbou** rozumí soustavnou činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady. Údržbou se prodlužuje uživatelnost, ale nemění způsob ani výše odpisu.

Stavební zákon (č. 183/2006 Sb.) pojem oprava nezná. Vyhláška č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, uvádí v § 47 odst. 2 písm. a), že **opravou** se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Uvedením do provozuschopného stavu se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, dílů, součástí nebo technologií, pokud tím **nedojde k technickému zhodnocení.** Opravou se nezískává nová životnost, neboť odstraněním poruchy se nemění způsob ani výše odpisu.

Definice opravy vodovodní nebo kanalizační přípojky musí obsahovat dvě základní podmínky. První podmínkou opravy vodovodní nebo kanalizační přípojky je, že oprava musí nahrazovat něco, co vodovodní nebo kanalizační přípojka obsahovala (co měla), ale co bylo poškozeno. Cílem této podmínky musí být uvedení do předchozího provozuschopného stavu, nesmí docházet k vylepšení přípojky. Na tuto první podmínku navazuje druhá podmínka opravy, že zařízení vodovodní nebo kanalizační přípojky nesmí být poškozeno totálně (z hlediska dožití, zařízení vodovodní nebo kanalizační přípojky už nevyhovuje nebo neexistuje). Převážná část vodovodní nebo kanalizační přípojky musí zůstat nepoškozena, musí být provozuschopná. Při nesplnění některé z uvedených podmínek, jde o technické zhodnocení nikoliv o opravu. Při zařazování prací a použití materiálu do kategorie opravy, či technického zhodnocení je rozhodující účel těchto prací a použití materiálu.

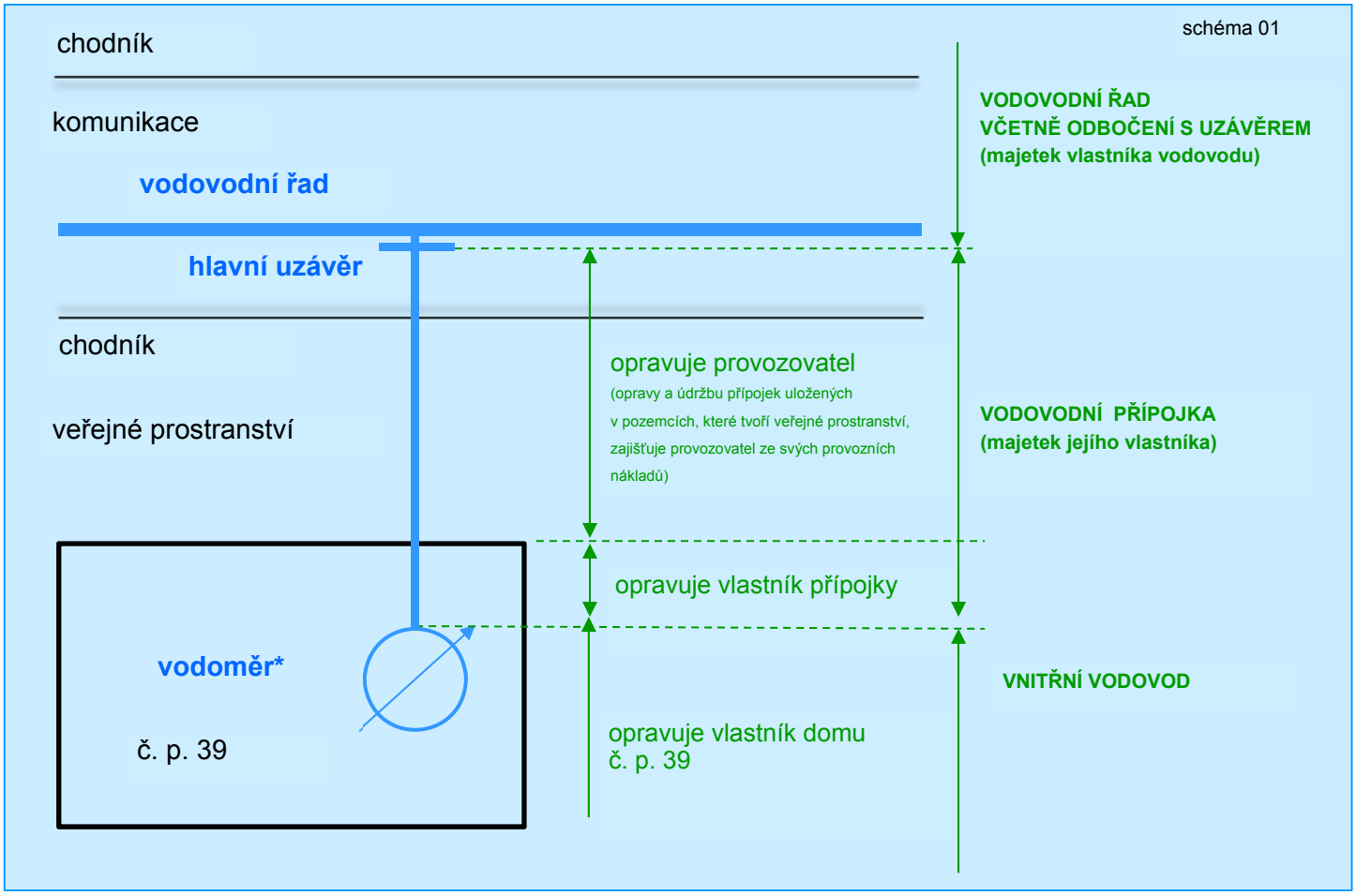
Při nevyhovujícím technickém stavu vodovodní nebo kanalizační přípojky, tedy při jejich výměně za novou ve stejných parametrech a na stejném místě můžeme hovořit o stavební úpravě (viz § 2 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb.), kterou hradí vždy vlastník přípojky nebo její části.

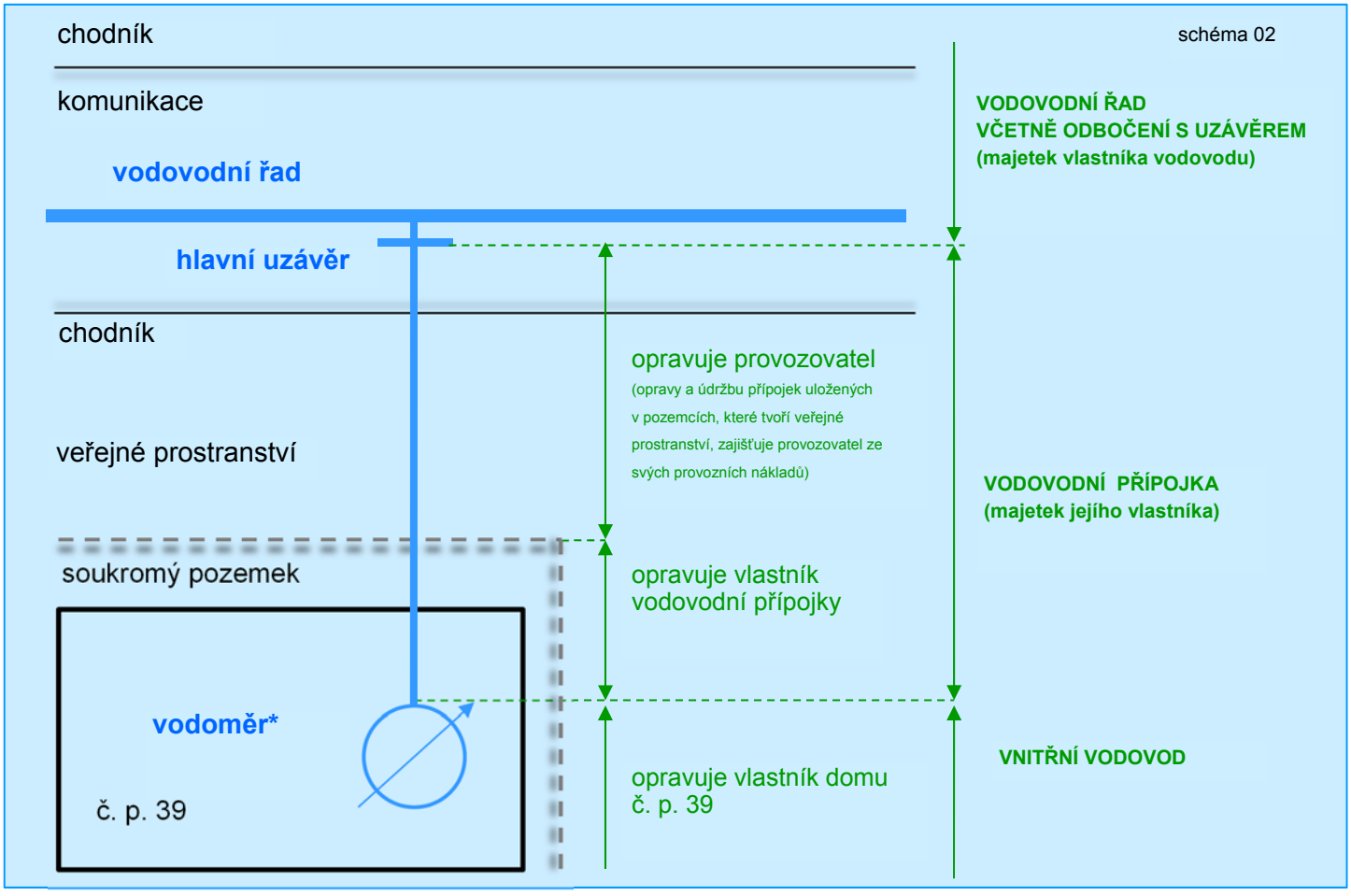
Problematiku „veřejného prostranství" řeší ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

V Praze dne 29. února 2012

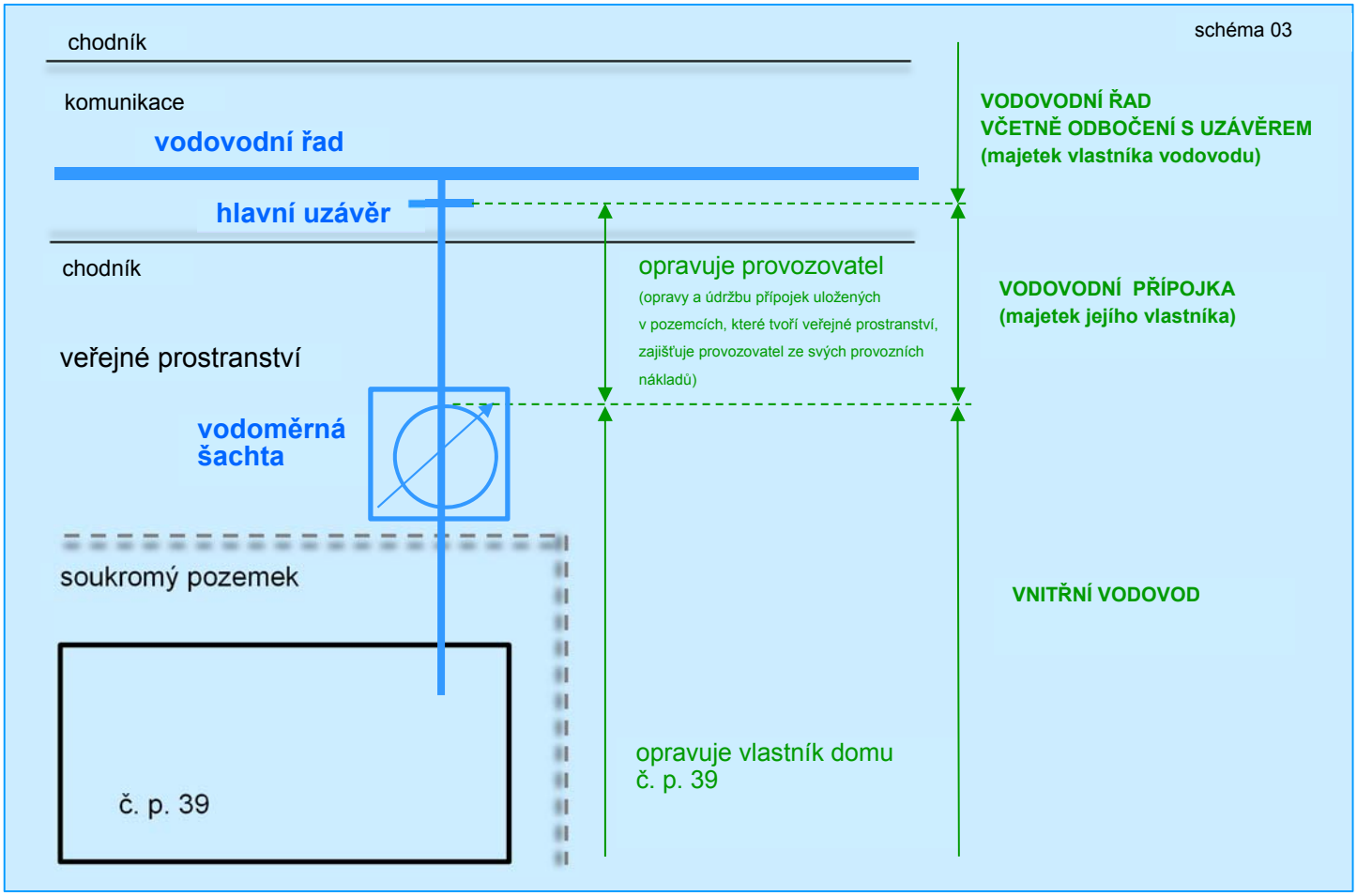
Aktualizováno ke dni 14. listopadu 2018

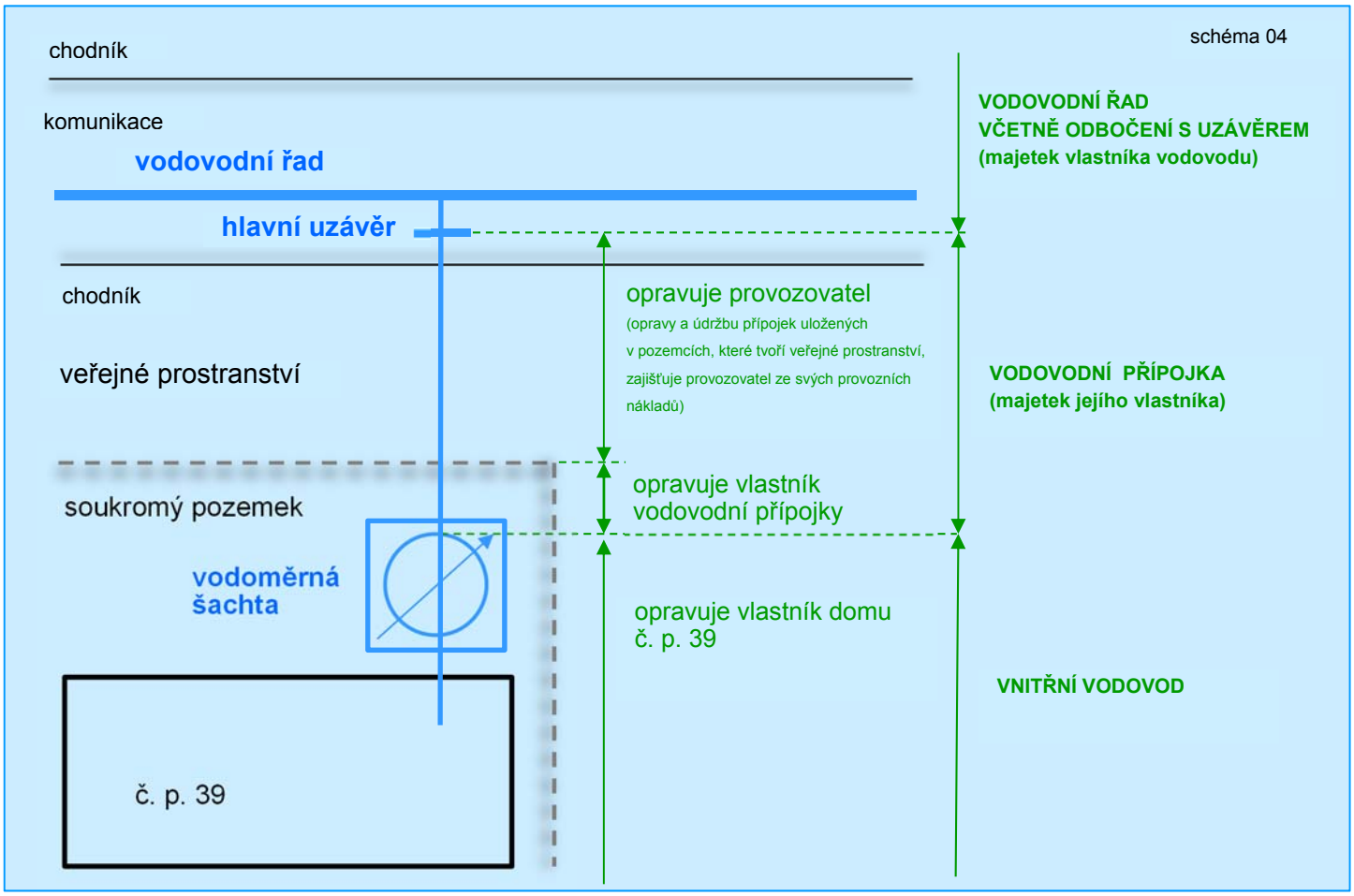
Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství

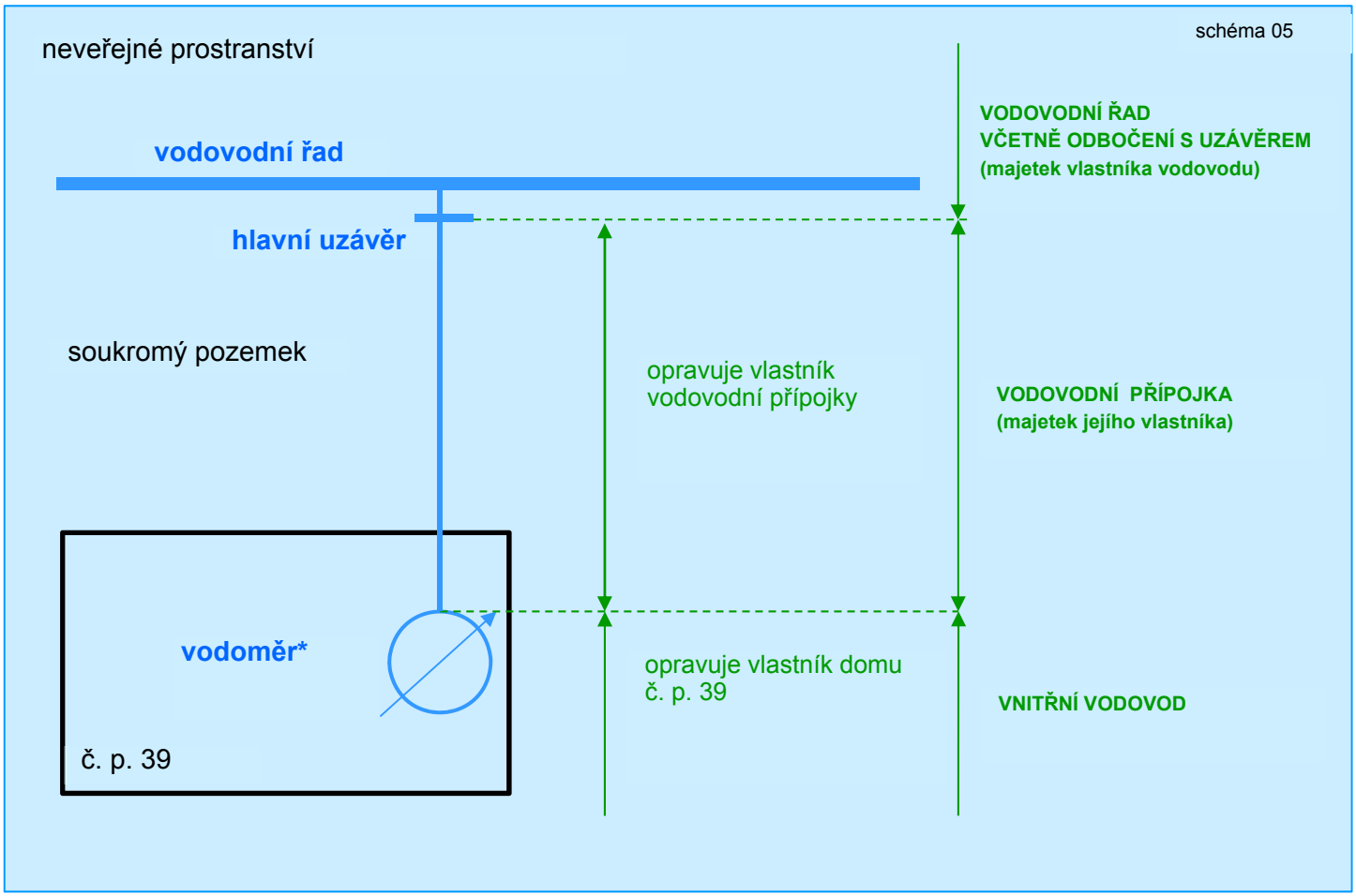

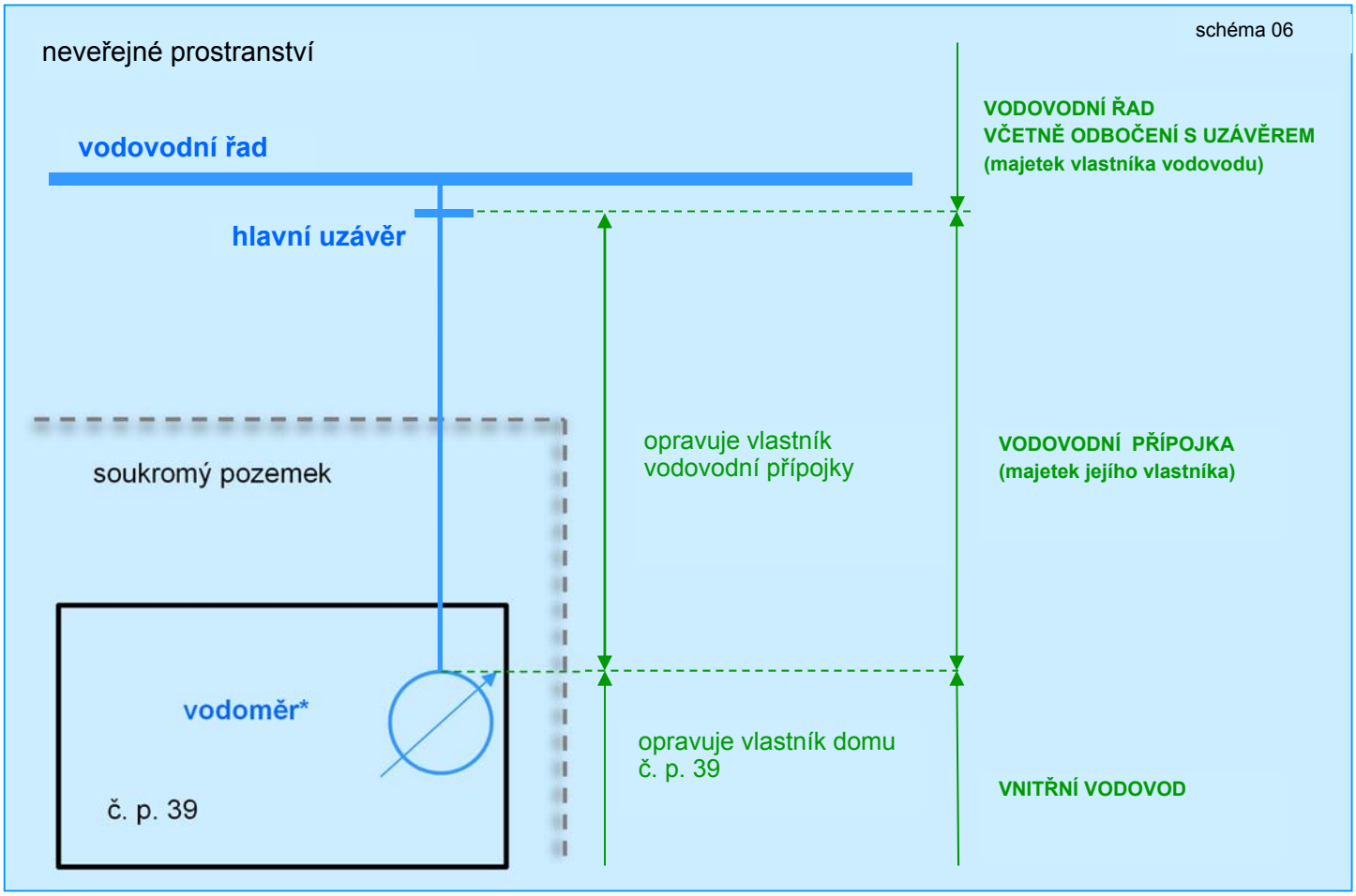

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

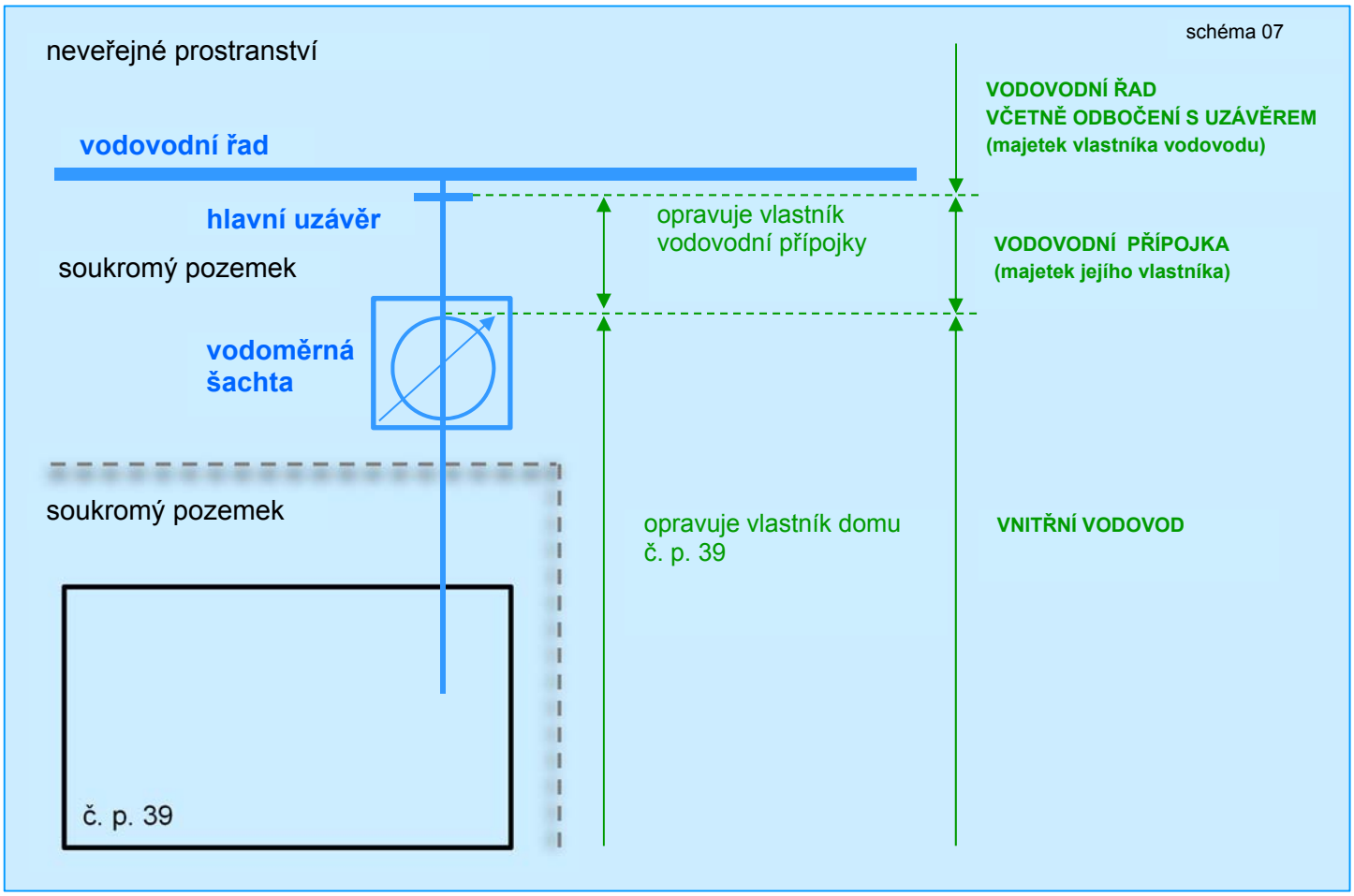

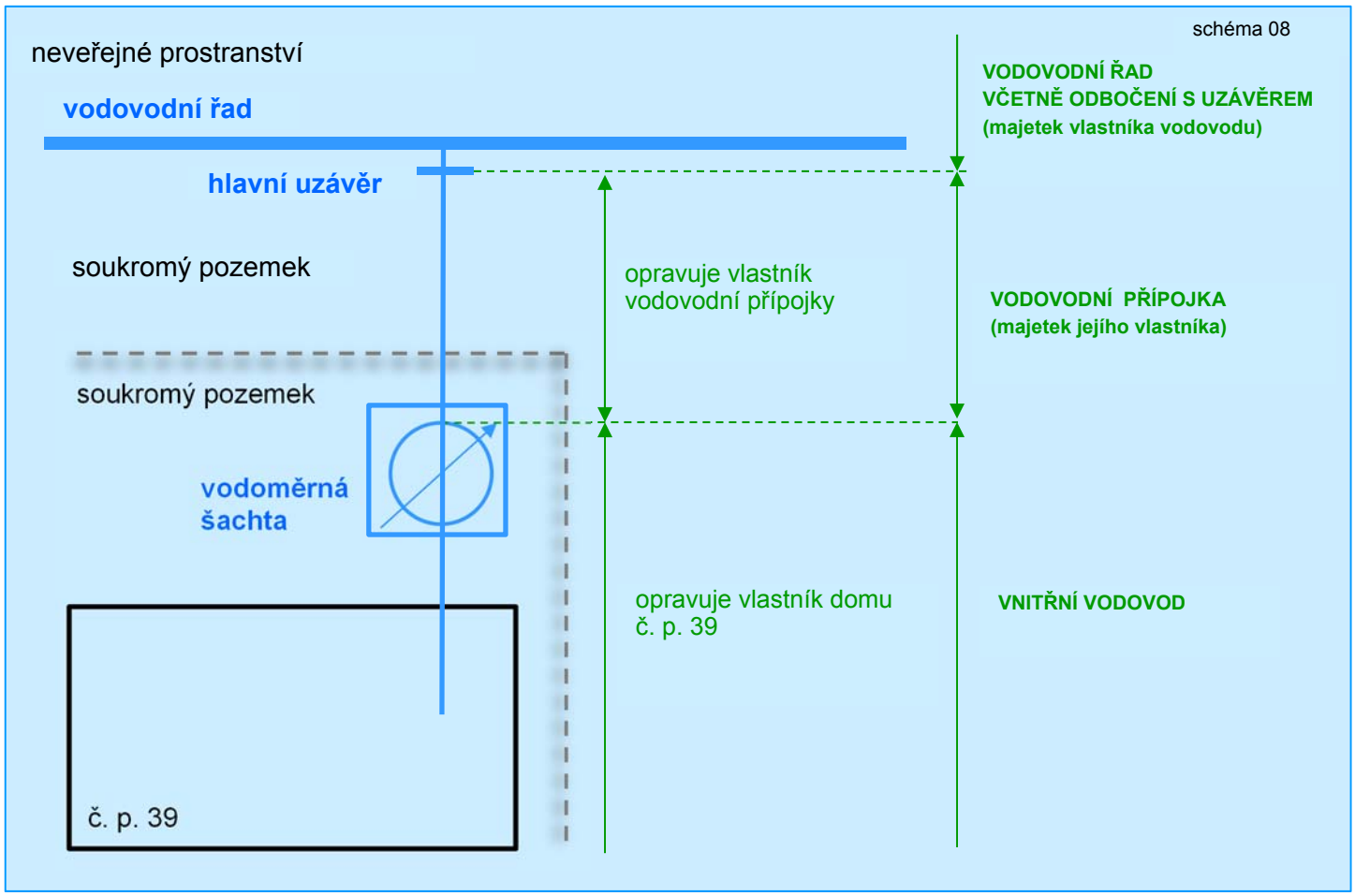

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

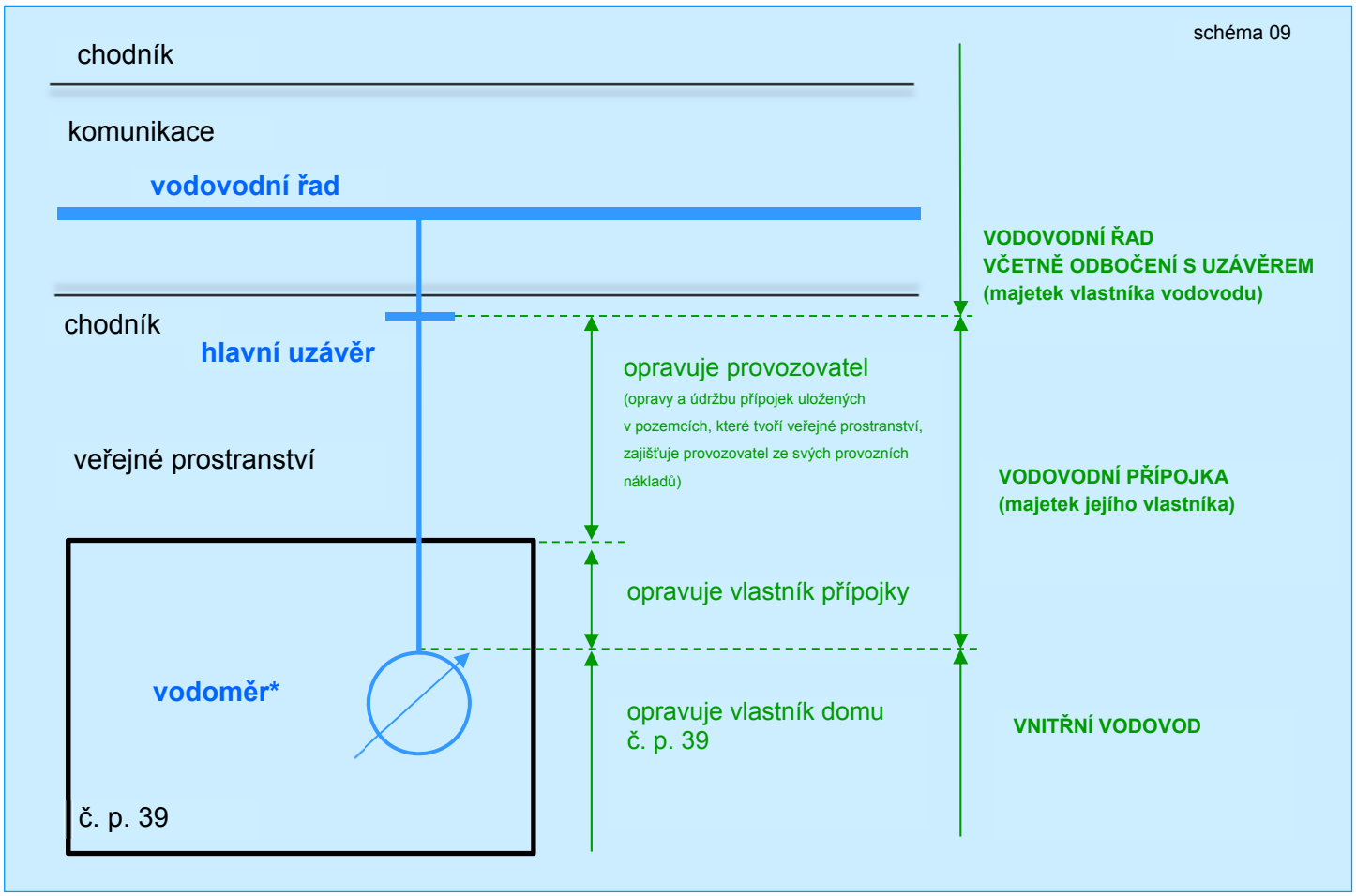

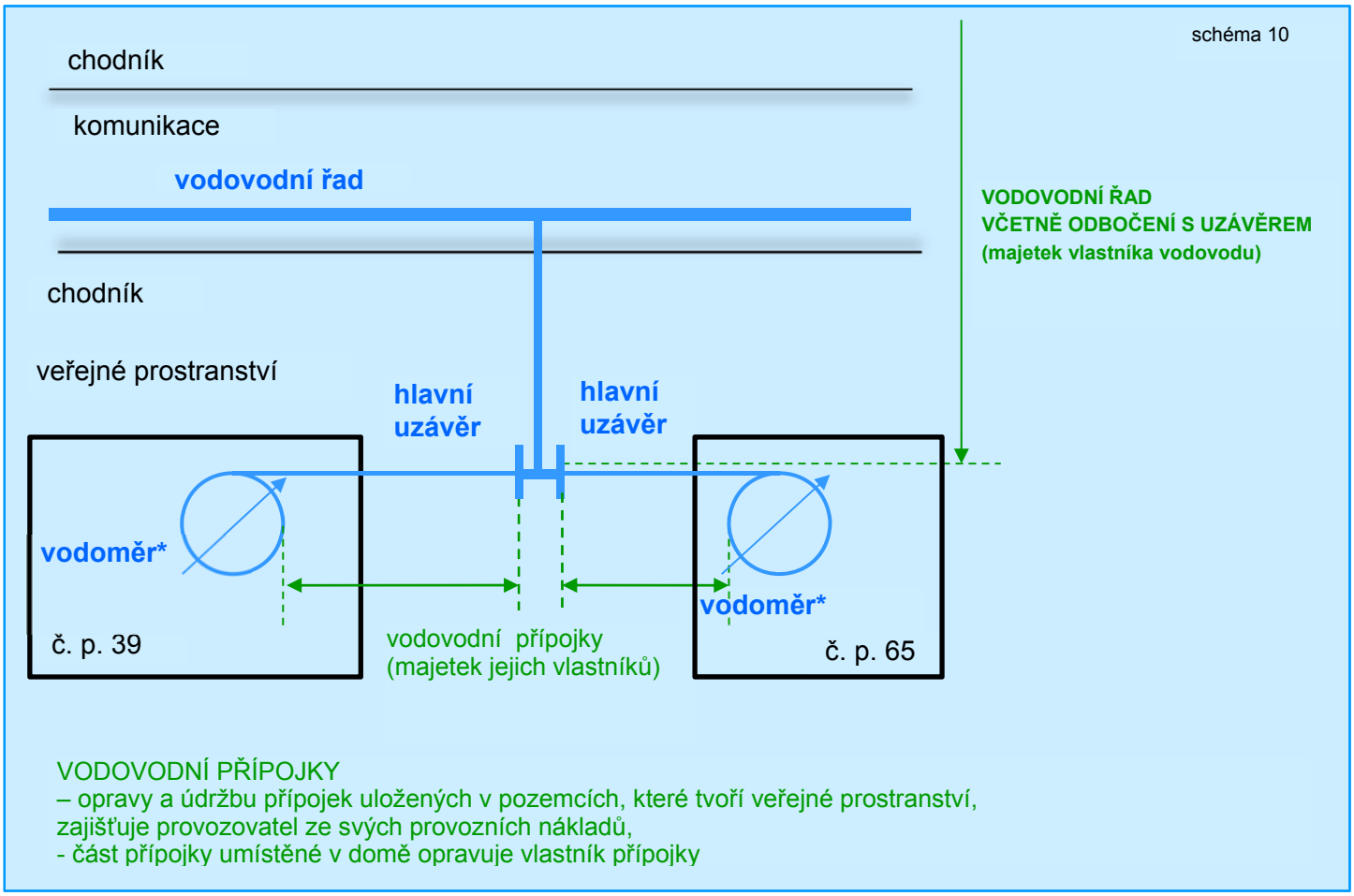

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

schéma 11

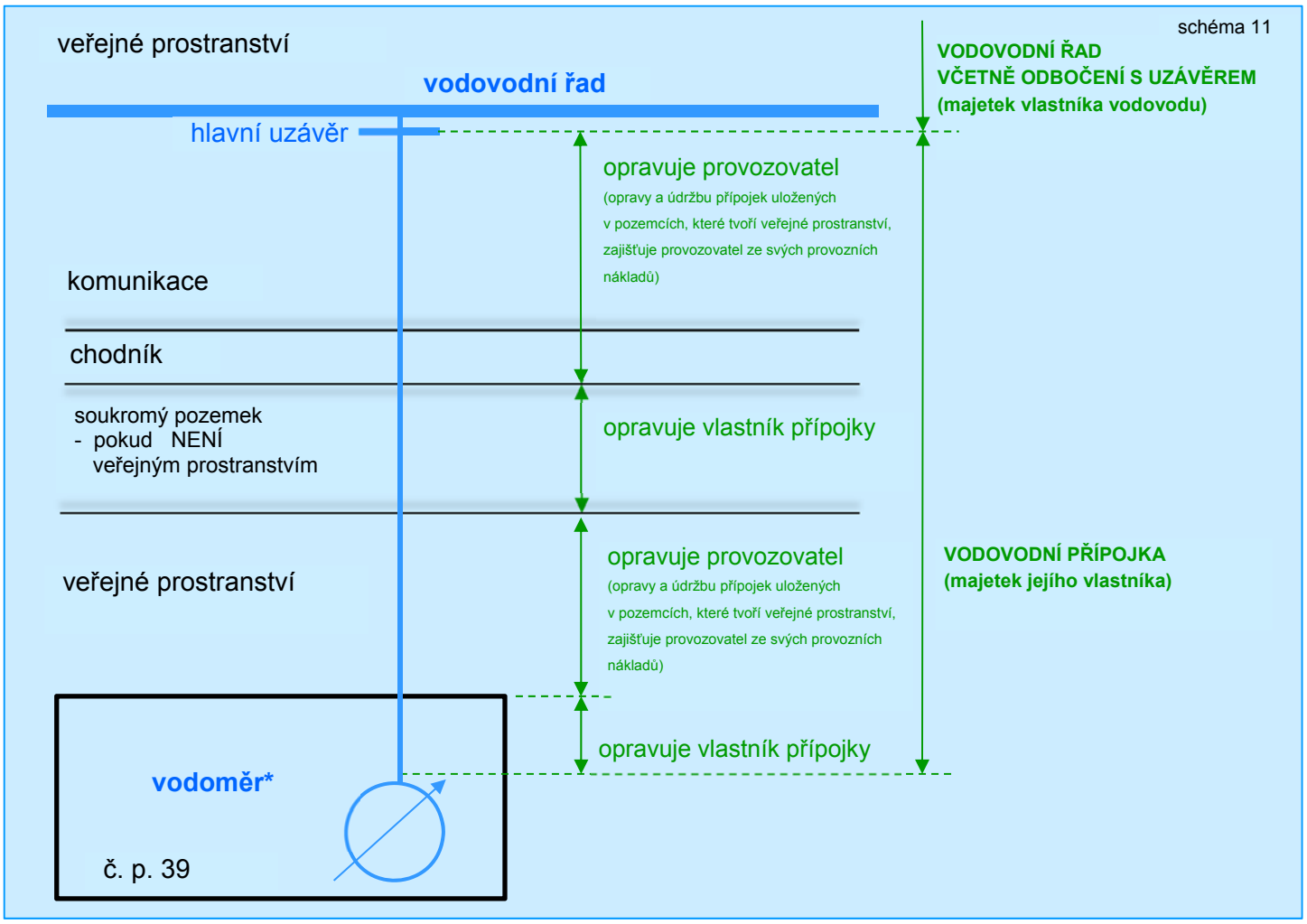
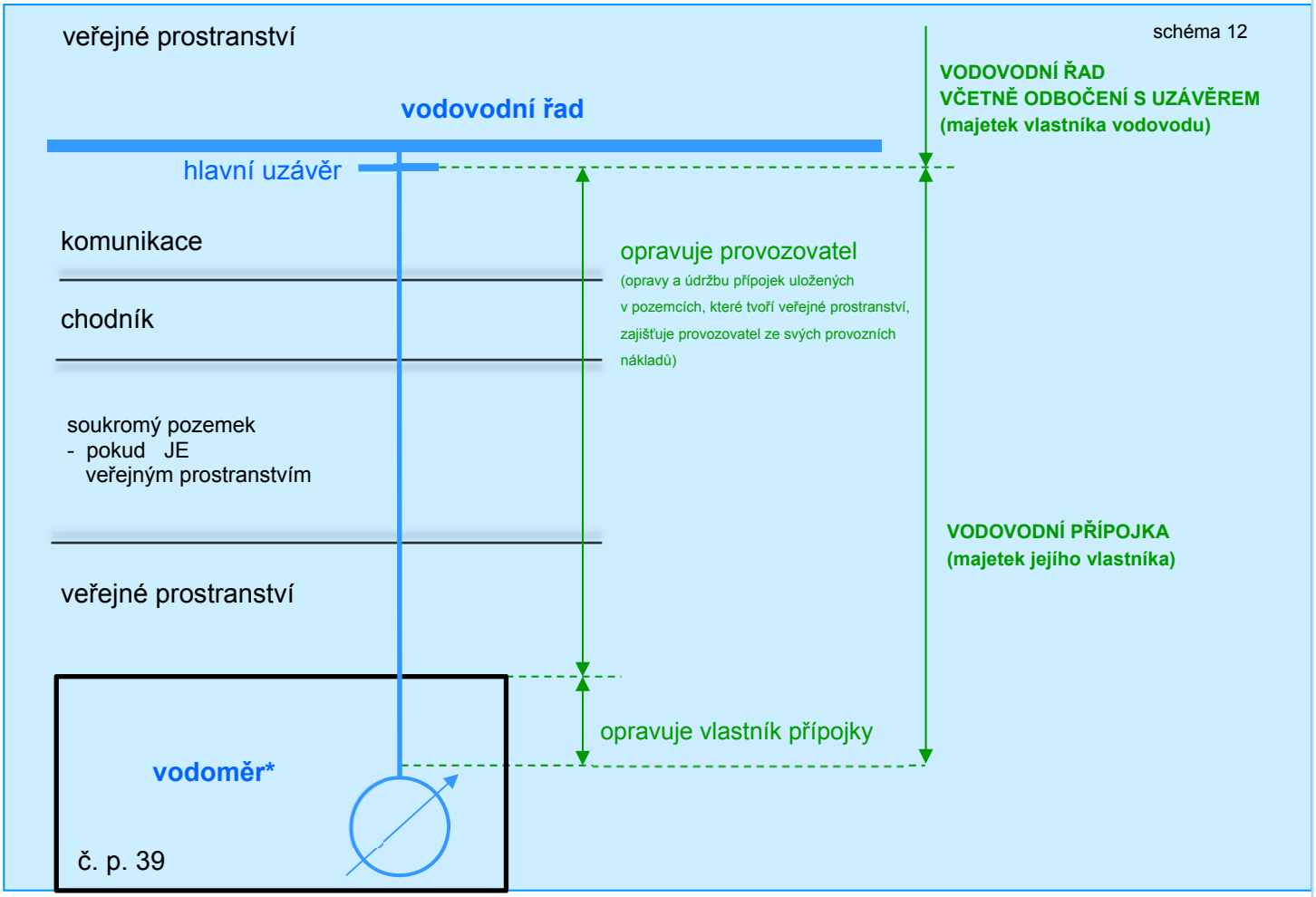

schéma 12

* Vlastníkem fakturačního vodoměru je vlastník vodovodu. Osazení, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel vodovodu ze svých provozních nákladů.

schéma 13

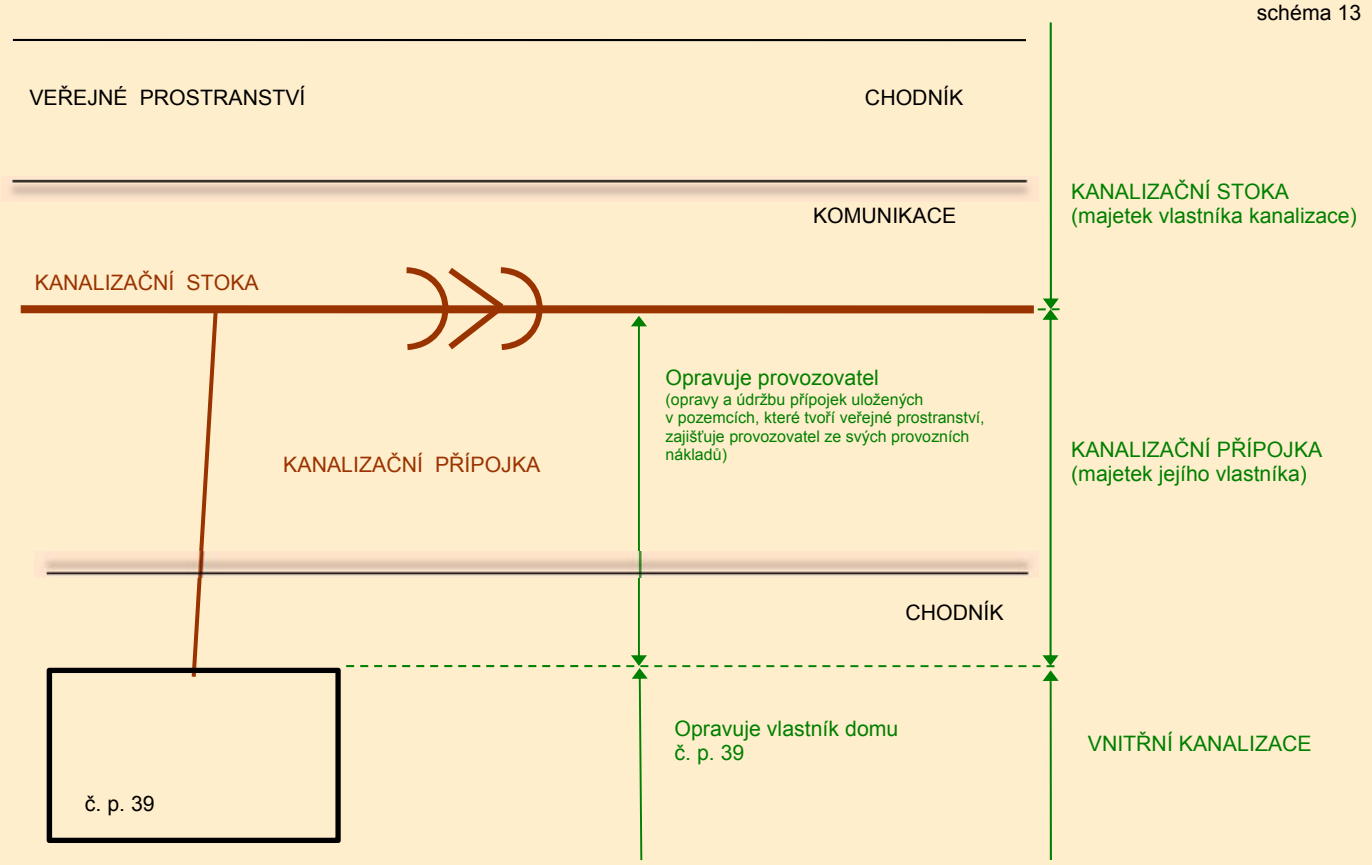

schéma 14

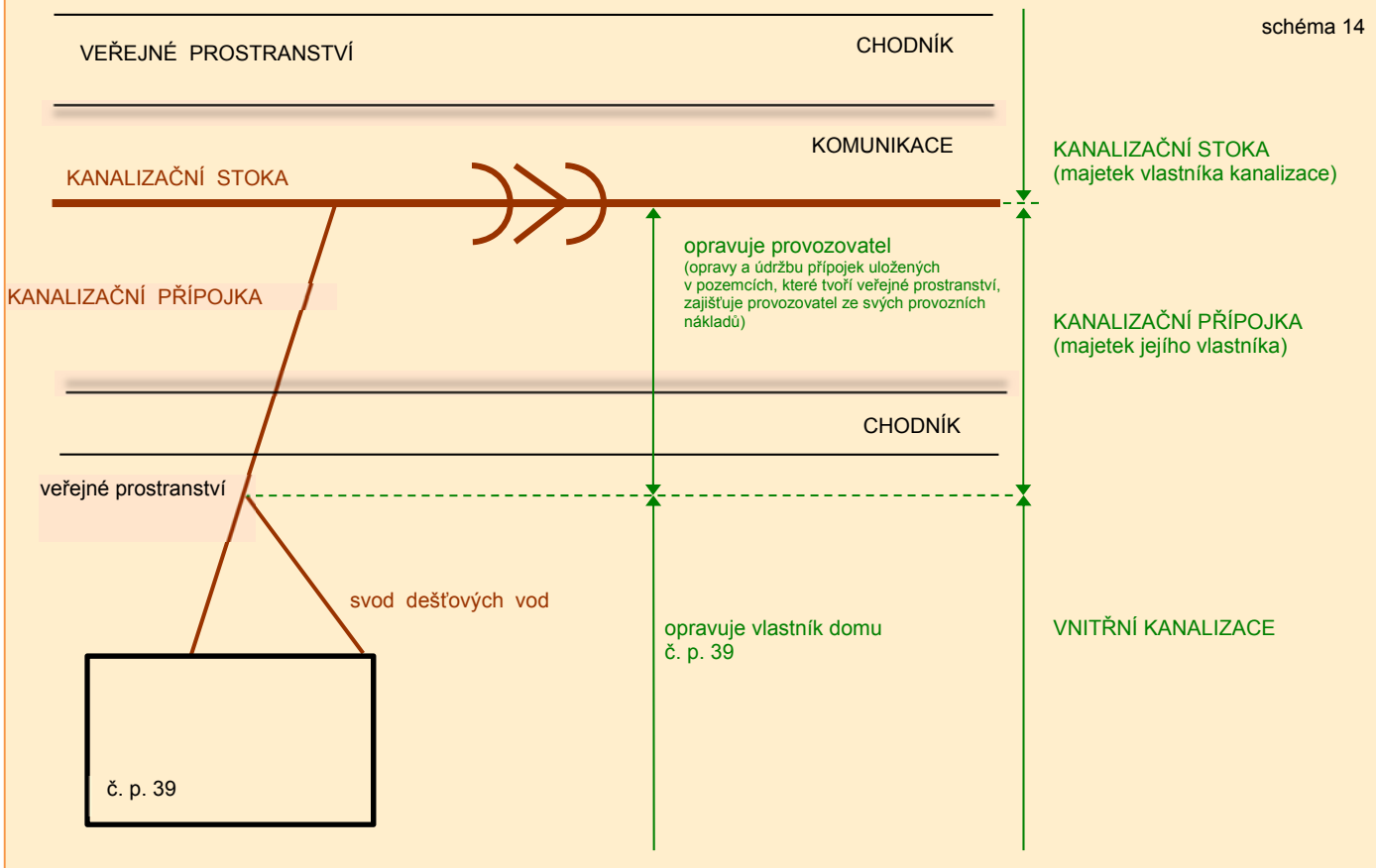

schéma 15

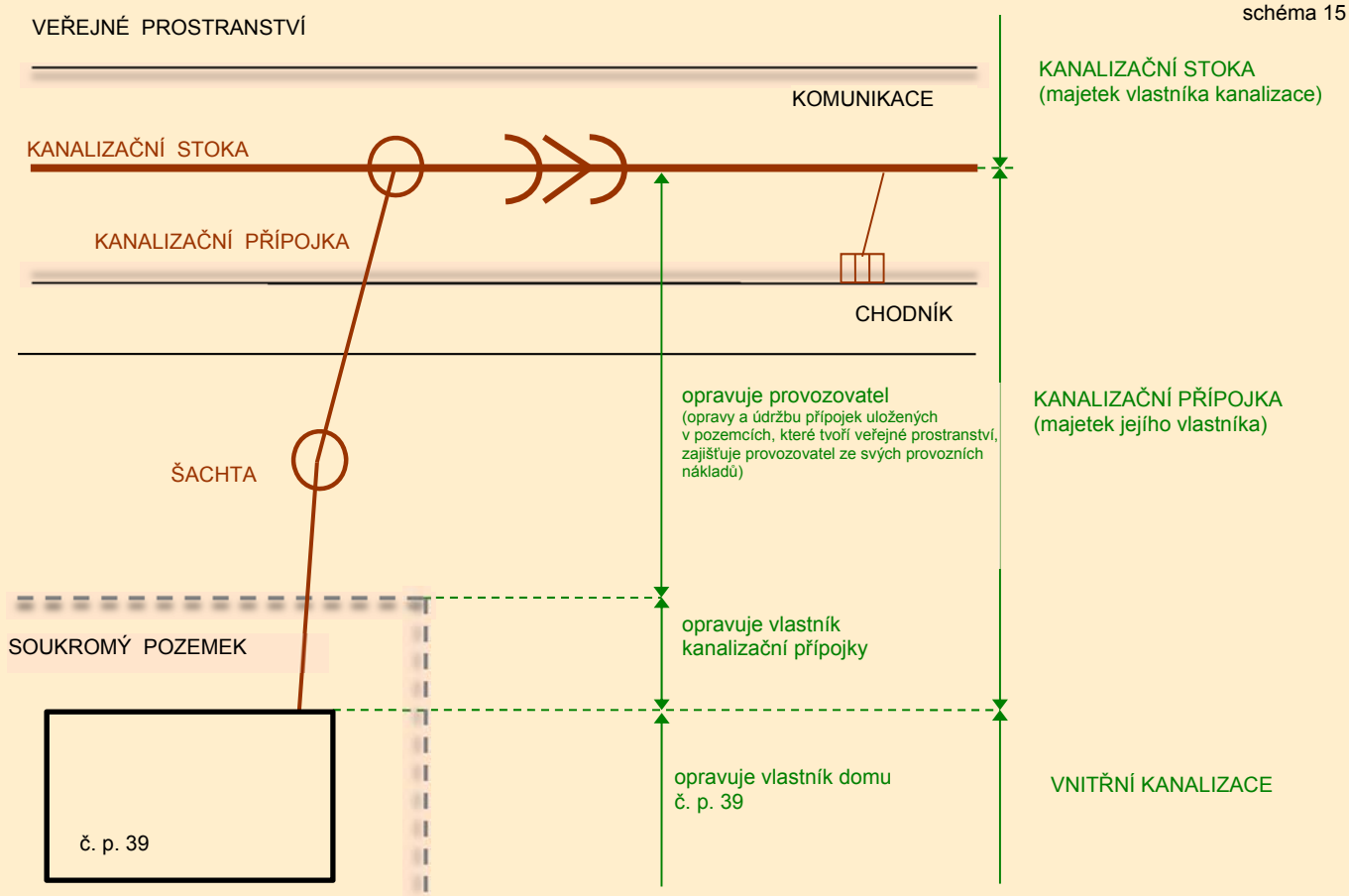

schéma 16

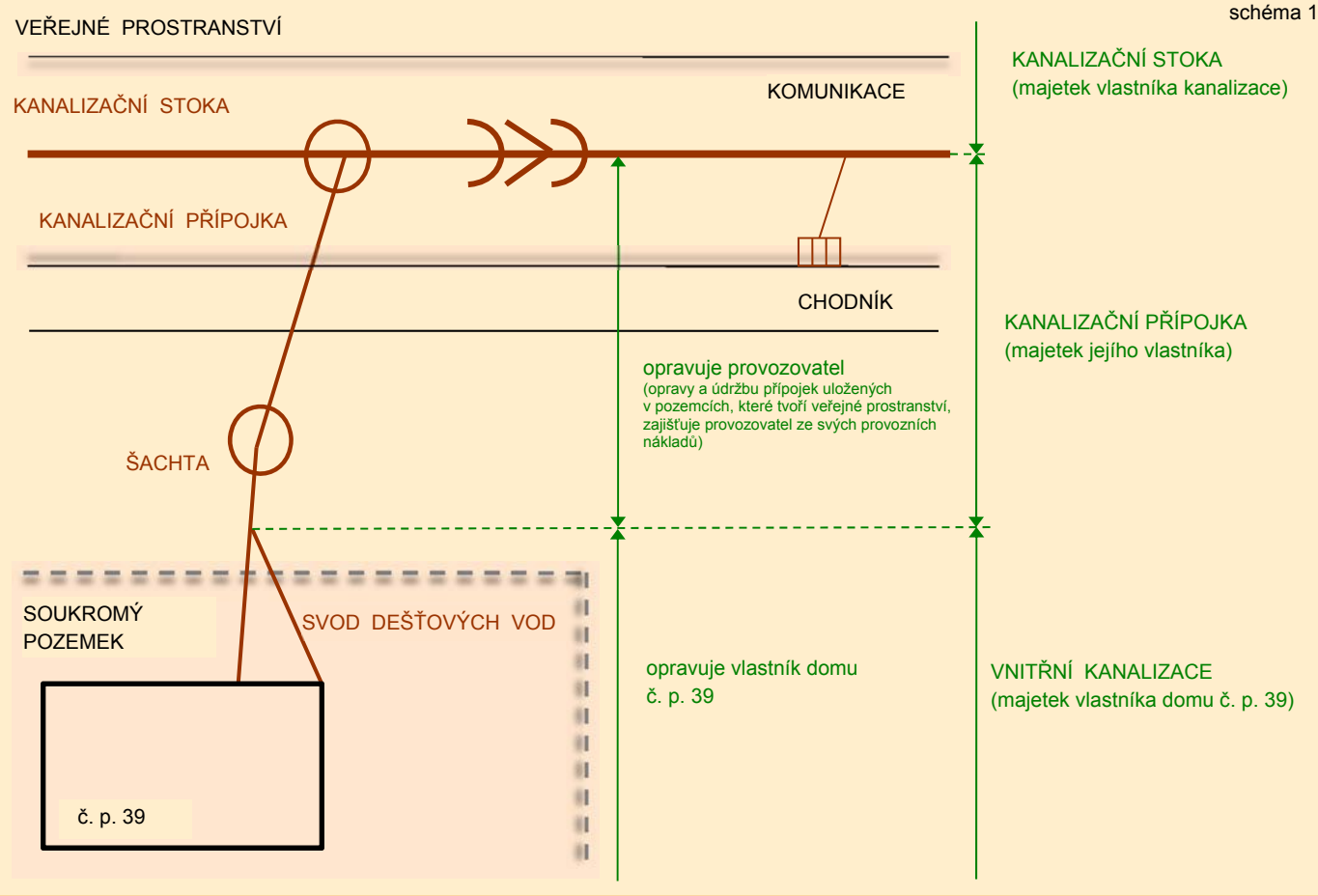

schéma 17

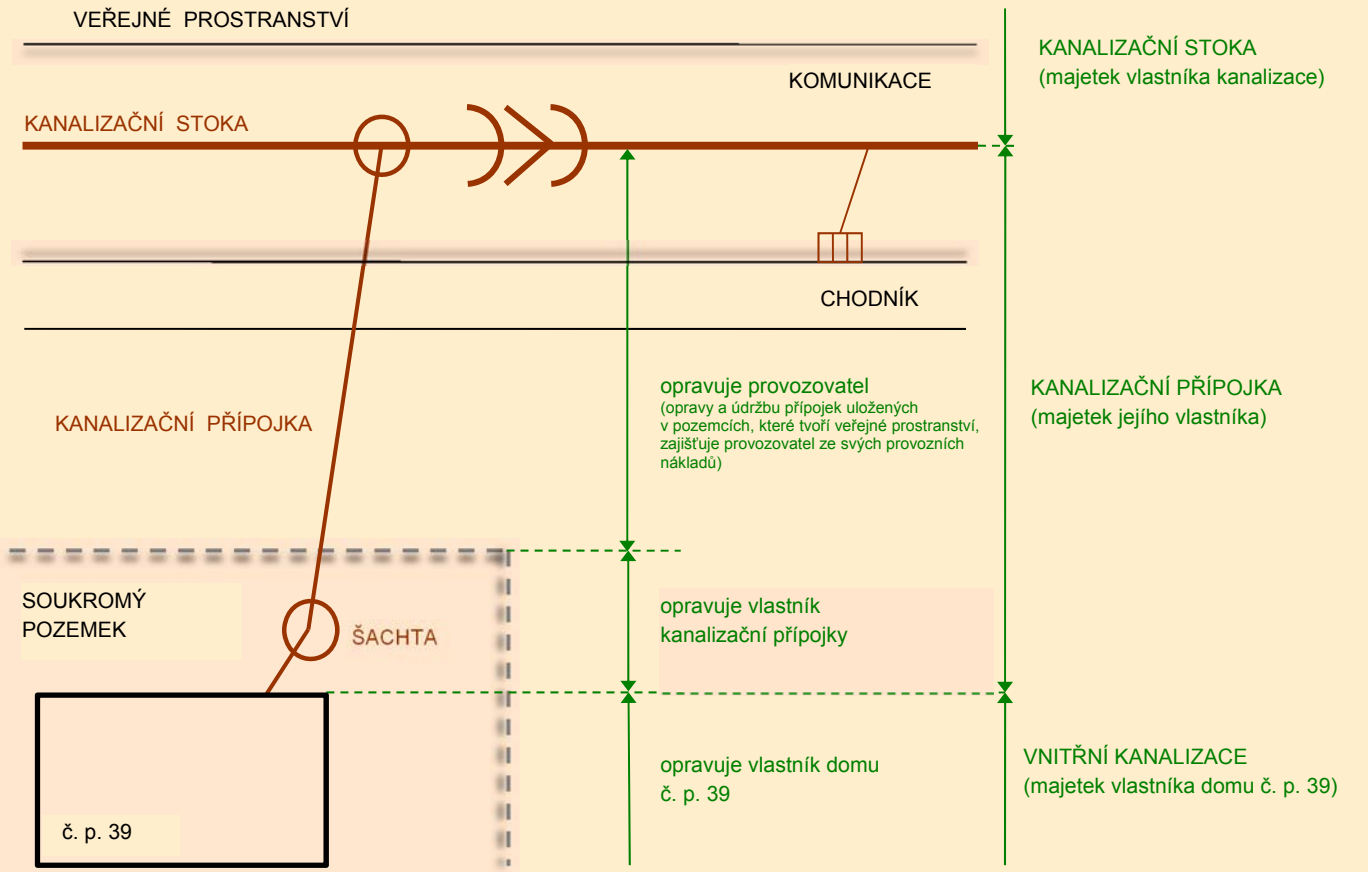
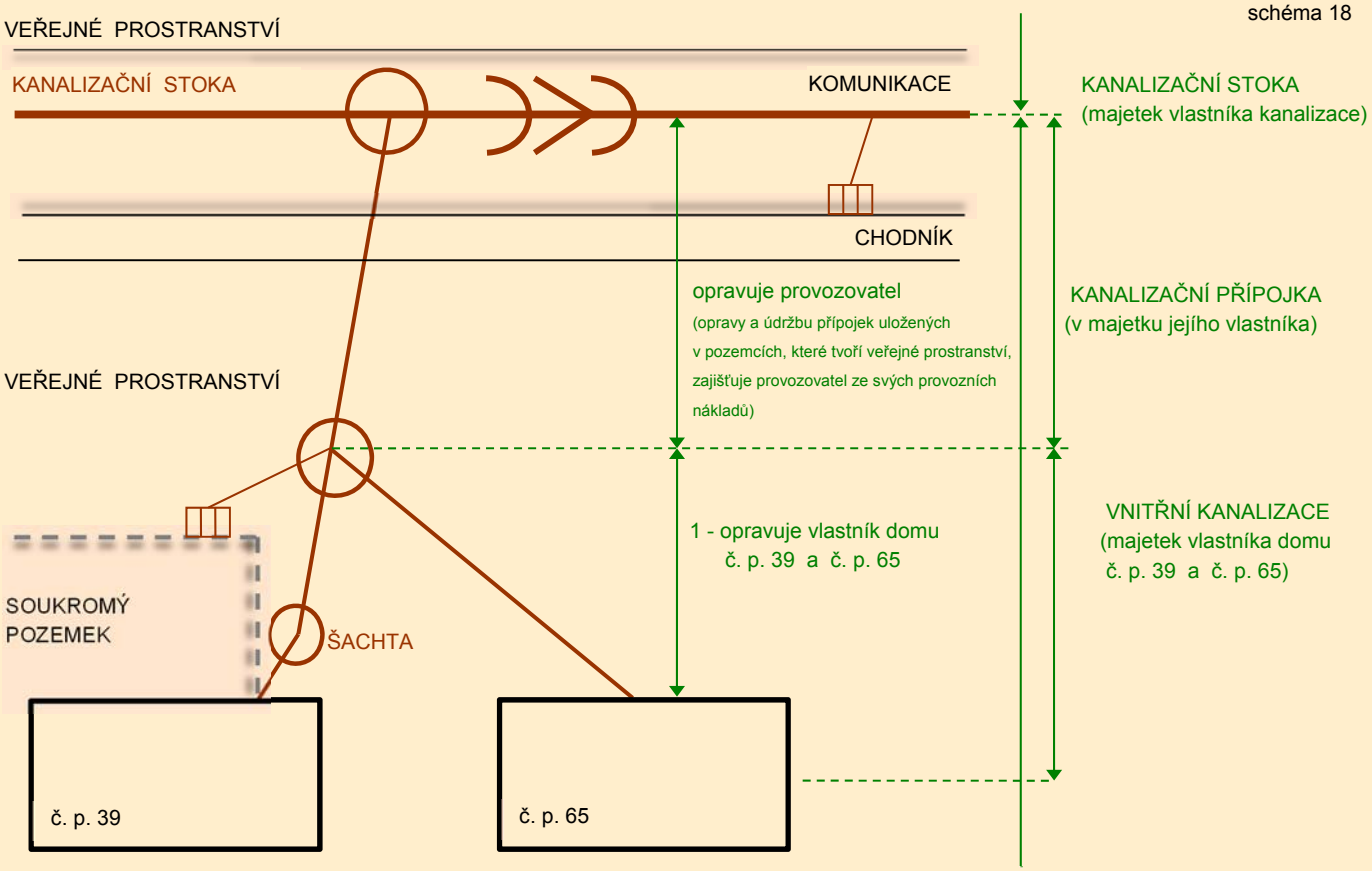
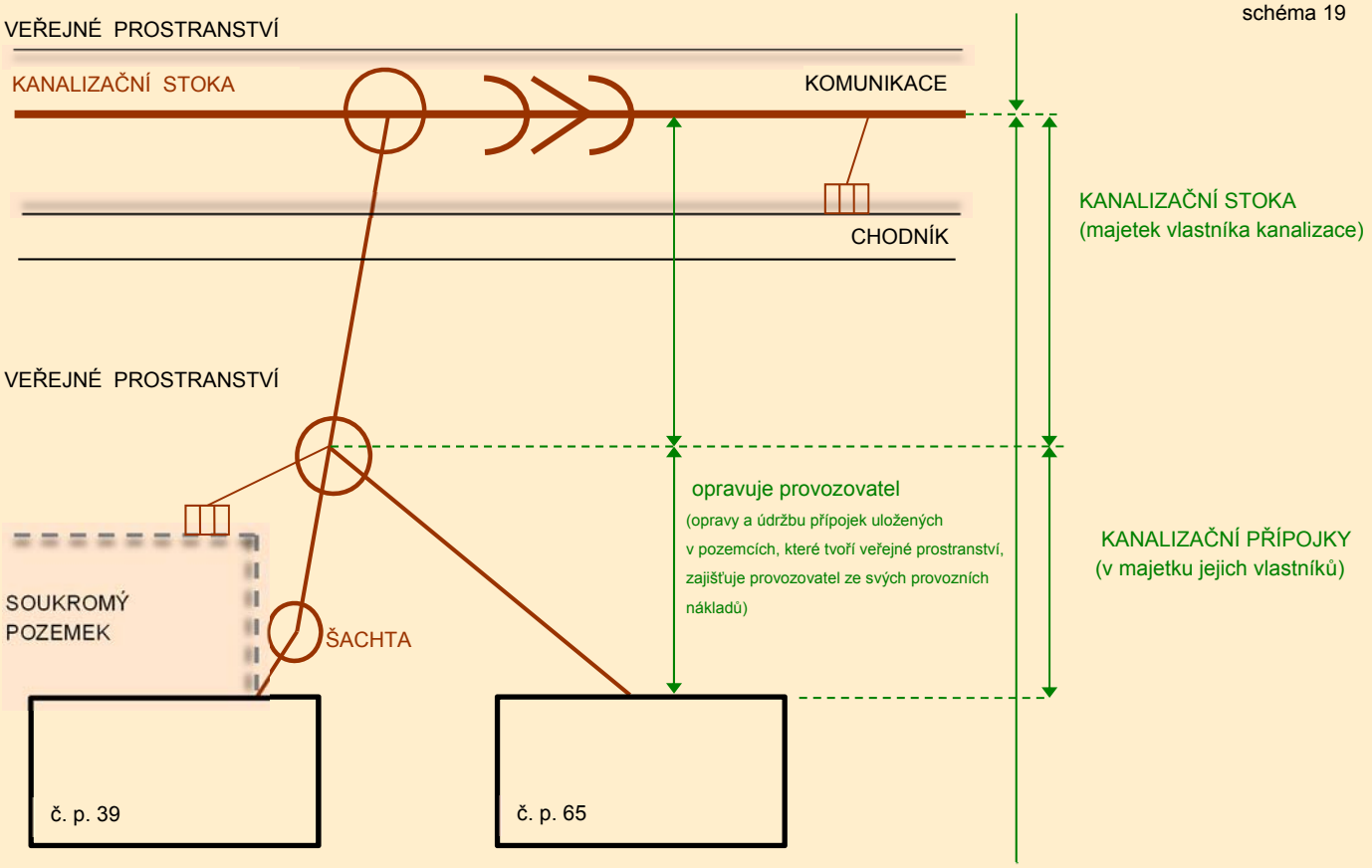

schéma 18

Vlastník domu č. p. 39 a č. p. 65 a veřejného prostranství je stejná osoba

schéma 19

Vlastník domu č. p. 39, vlastník domu č. p. 65 jsou různé osoby

schéma 20

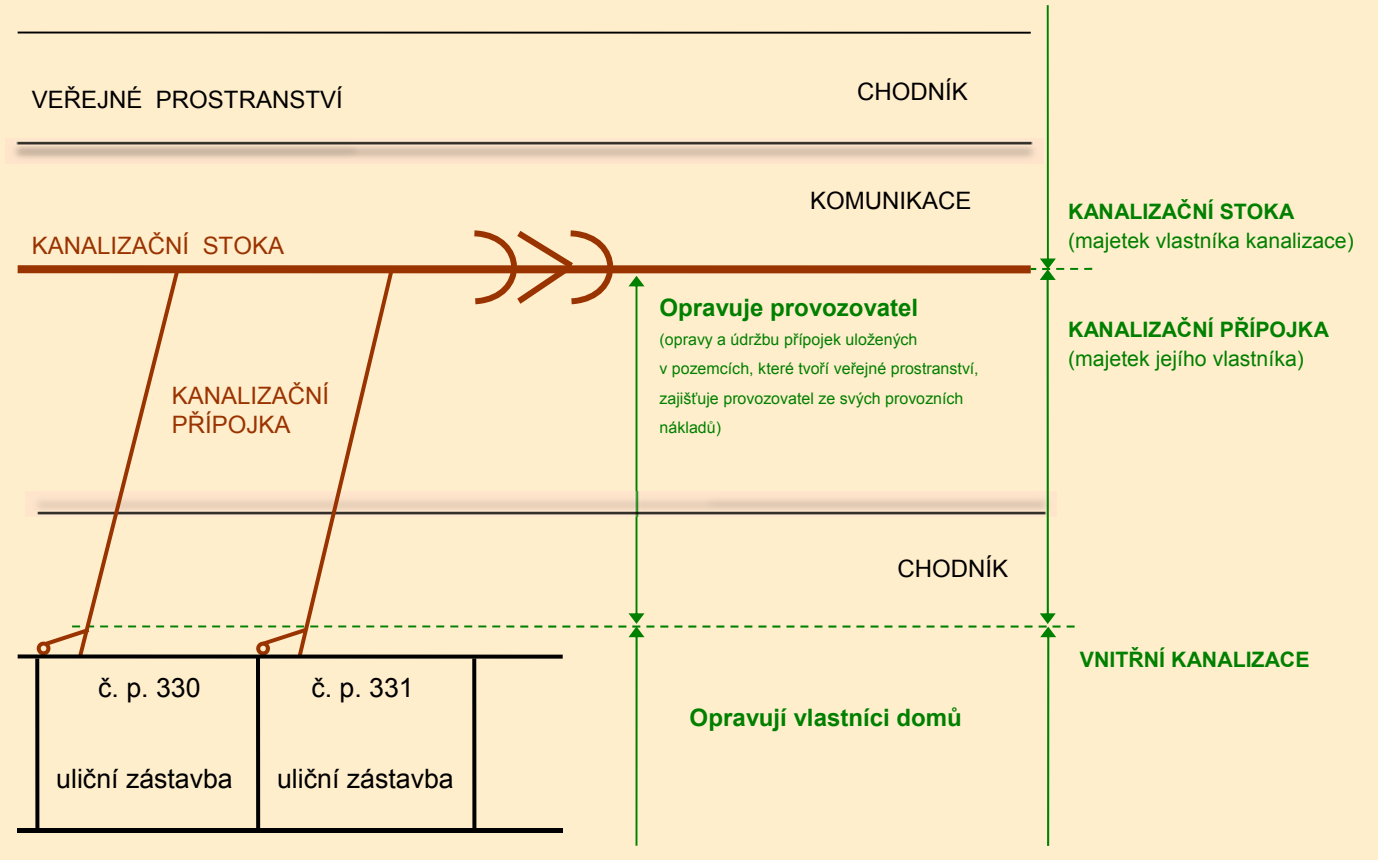
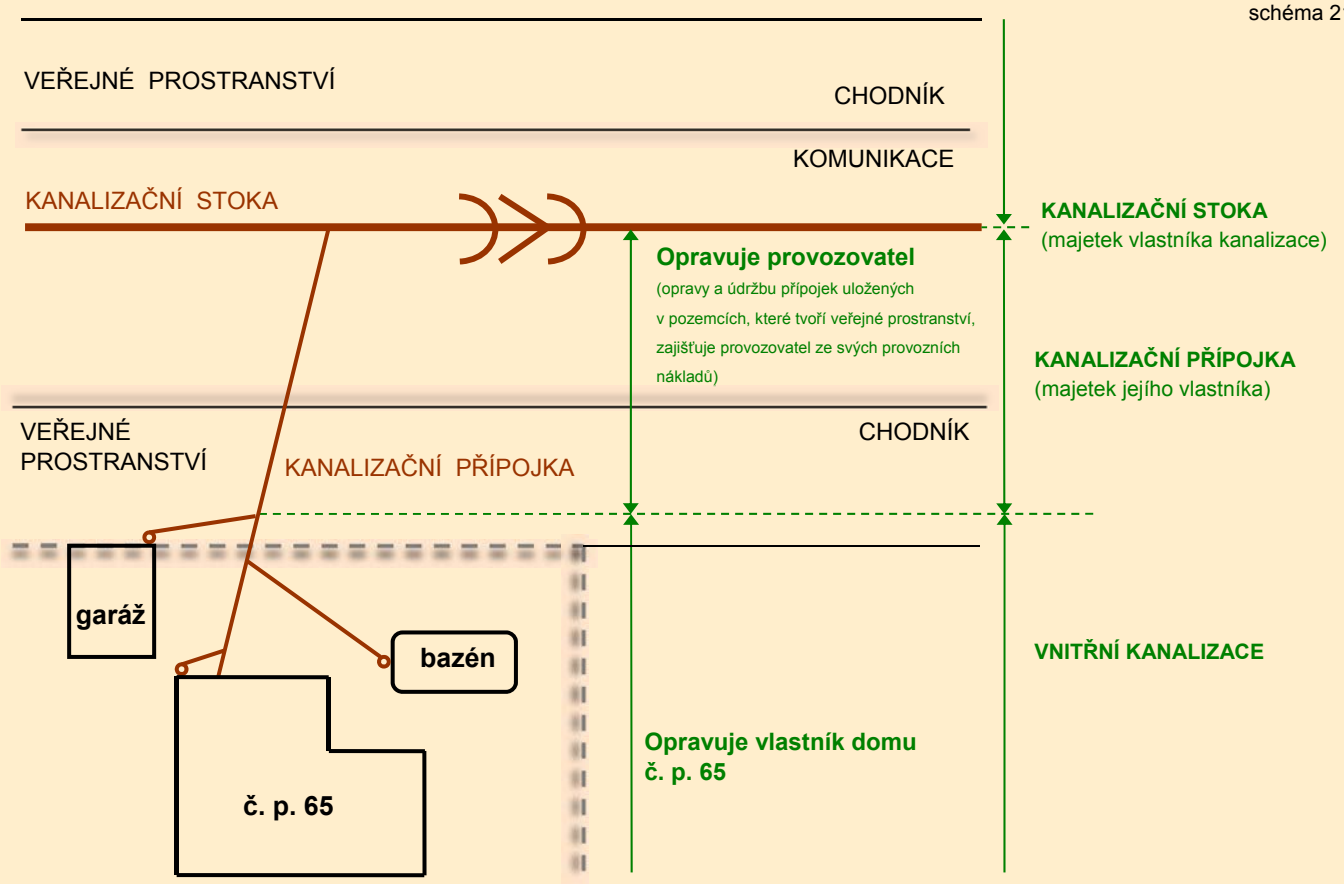
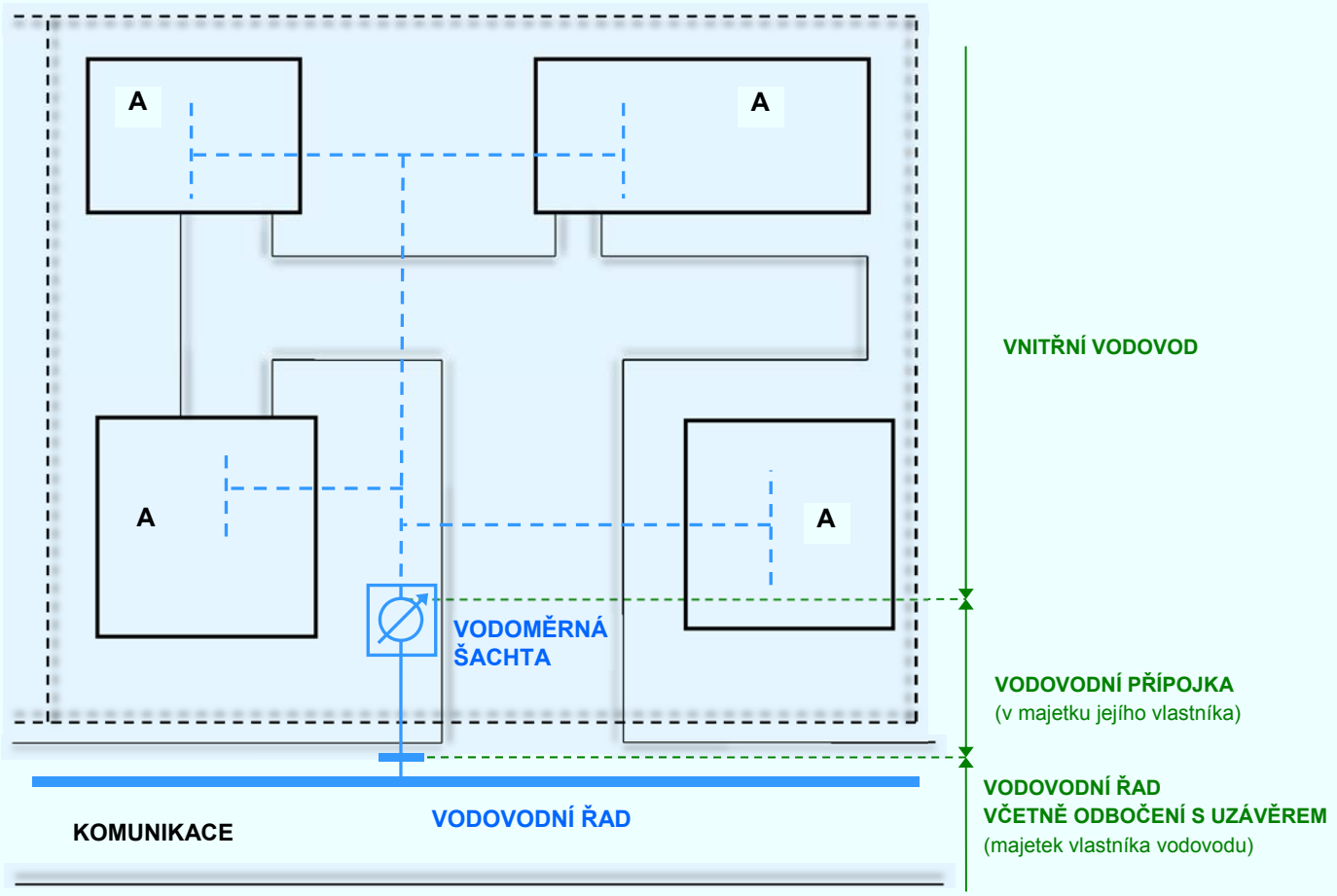

schéma 21

VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ
CHODNÍK
KOMUNIKACE
KANALIZAČNÍ STOKA
KANALIZAČNÍ STOKA
(majetek vlastníka kanalizace)
Opravuje provozovatel
(opravy a údržbu přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů)
KANALIZAČNÍ PŘÍPOJKA
(majetek jejího vlastníka)
VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ
CHODNÍK
KANALIZAČNÍ PŘÍPOJKA
garáž
bazén
VNITŘNÍ KANALIZACE
Opravuje vlastník domu č. p. 65
č. p. 65

AREÁL JEDNOHO VLASTNÍKA

schéma 22

AREÁL PO ROZDĚLENÍ – 4 VLASTNÍCI

schéma 23

